

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 813. Usque Ad Annum 859

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1760

VD18 90117867

§. 8. Caroli Pietas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66103](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66103)

Sæculum IX. *Imperator vivat!* omnesque hunc diem
 A.C. 813. festum inter maximæ lætitiæ signa cele-
 brarunt. Carolus Deo agebat gratias
 3. Reg. I. 48. cum Davide Rege, *Benedictus es Domi-
 ne Deus! qui dedisti hodie filium meum
 sedentem in throno meo videntibus ocu-
 lis meis!* Postquam deinde Sacerdos Sa-
 cris operatus fuisset, in Regiam rediit
 Carolus filio suo innixus. Brevi post
 tempore dimisit Ludovicum Pater, atque
 inter mutuos amplexus largiter lacrymas
 fuderunt, nec enim omen aberat, al-
 terum alterius vultum non amplius vi-
 surum. Itaque Ludovicus Imperator
 mense Novembri anno 813. in Aquita-
 niam rediit.

§. VIII.

Caroli Pietas.

Exinde Carolus Civitate Aquisgranen-
 si non excessit, orationi, eleemosynis,
 & sacrorum librorum correctioni inten-
 tus; nam postremam vitæ partem ad Tex-
 tus quatuor Evangeliorum exactissime
 emendandos impendit, quem laborem
 cum quibusdam viris Græcis & Syris
 partiebatur. Tota ipsius vita magnus
 pro Religione zelus & solida pietas in
 Carolo enituit. Semper, quando per
 valetudinem licebat, mane & vespere
 Ecclesiam adiit, Nocturnis & Sacrificio
 interfuit. Solicite curabat, ut omnia in
 Eccle-

Ecclesiis ea qua par est reverentia fierent, Sæculum IX.
A. C. 813.
 sæpe Custodes monens, ne quid indeco-
 rum in Domo Dei ageretur. Ecclesias
 Carolus vasis aureis, argenteis, vestibus
 Sacerdotalibus abunde instruxit, nam Sa-
 cerdote Sanctum Sacrificium offerente
 nullus Clericorum & ne quidem Ostia-
 rii veste vulgari induti erant. In ornan-
 do Sacello suo Aquisgranensi totus fuit,
 auro argentoque parietes splendebant ac-
 census cereis plurimis, ex ære fusi e-
 rant cancelli & postes, columnas mar-
 moreas Roma & Ravenna, cum aliunde
 haberi non possent, afferri iussit. Le-
 ctionem & cantum in Ecclesia accurate
 emendavit, nemo enim in his disciplinis
 Carolo Imperatore erat magis peritus.
 Nihilominus ipse publice non legebat,
 sed satis ei erat submissa voce & cum a-
 liis cantare.

Hæc ita narrat Eginhardus; unde
 dispicimus, etiam summæ Dignitatis vi-
 ros cantorum aut Lectorum munere
 fungi haud fuisse dedignatos; cuius rei
 exempla Constantinopoli quoque inve-
 nimus.

Caroli Charitas in egentes ultra Im-
 perii sui, quamvis esset vastissimum, li-
 mites in Syriam, in Ægyptum, in Afri-
 cam, Jerosolymam, Alexandriam, Car-
 thaginem extendebatur. Pecunias mit-
 tebat, ubicunque Christianos paupertate
 premi

Sæculum IX. premi sciret. Inde etiam ad colendam
A. C. 813. amicitiam Principum Infidelium præci-
 pue movebatur, ut eo facilius Christianis sub eorum Dominatu existentibus opitularetur. Inter loca pia singulari veneratione S. Petri Romæ limina prosequabatur. In illius Ecclesiæ thesaurum maximam auri, argenti gemmarumque vim contulit, additis ingentibus donis, quæ Summis Pontificibus redderentur. Toto Regni sui tempore nihil magis ei cordi fuit, quam ut antiquam dignitatem splendoremque Civitatis Romanæ reduceret, & non solum defenderet & tueretur, sed etiam Basilicam S. Petri ornaret & locupletaret. Nihilominus subjungit Eginhardus; Carolum tam diuturni Regni tempore haud sæpius quam quater Romam Devotionis causa fuisse profectum. Unde conjicere datur, quam frequentes peregrinationes illa ætate fuerint.

Tot Leges Ecclesiæ faventes a Carolo Magno latæ non ultimo loco ponendæ sunt. Illas utpote manifesta pietatis ipsius argumenta suo tempore memoravi. Una vero superest, quæ silentio præteriri non debet, & quamvis dies apposita non sit, notari tamen omnino meretur. In ea Lege Imperator loquitur in hunc modum: *Volumus, ut Subditi nostri Romani, Franci, Germani (& alii qui*

Lib. VI. c.
366. al. 281.

qui ibi nominantur) *hoc nostrum Decretum, quod ex Codice Theodosiano excerptissimum, observent. Quicumque in Judicio causam habens sive Actor sit, sive reus, Episcopum Judicem elegerit, illico ad eum dimittatur, etiam reluctante Parte adversa, & quod Episcopus pronuntiaverit, effectum detur, nec contra ejus Judicium exceptioni locus sit. Testimonium solius Episcopi ab omnibus Judicibus haud difficulter admittatur, & in illa causa nullus alius testis audiatur.*

Hæc Lex quidem in fine Codicis Theodosiani tanquam a Constantino lata, & ad Ablavium Præfectum Prætorio directa reperitur; at doctissimi Critici supposititiam credunt, nec etiam ab ævo Constantini usque ad Caroli tempora hujus Legis usum viguisse deprehendimus. Interim nova Auctoritas, quam Carolus huic Decreto, quod genuinum esse putabat, peperit, sequentibus Sæculis Episcopis Jurisdictionis suæ limites late proferendi prætextus fuit.

Sæculum IX.
A. C. 814.

Cod. Theod.
Lib. XVI.
post tit. II.

§. IX.

Caroli Magni Obitus.

Carolus Imperator mense Januario anno octingentesimo decimo quarto, cum e balneo egrederetur, feбри correptus, credidit, se eam pro more suo facile depulsurum, si solita abstinentia (nihil